

1. ɔ-z də ki.kənz - of : un dæp: ɛ stækfɔ.gəl zi.
zizə bəno.wt - of : vɔrsʁri-kt
2. mē mɔ.əd ɪz də blum: g.ɔ̃(m) (bɛ)gi.ɛtn
3. zə sprɪ.n.y nijā.ndɛrɔz mæ uf mæ mafɪj:
4. spɪtn ɪz lastəʁ - | wærk | - of : tɪz lastəg wɛ spɪtn
5. ʌp di ʃɪytə - of : da ʃɪɪ-p kri.ɛgɔ̃ zə gɔvənɪgd bro.ɪ.t
6. dn tɛmɛrman æd ə splɛ.ɪntɛr ɪ zɛ vɪjɛrə
7. də ʃɪpɛr læktə zə li-pn uf
8. tɪz nɪ.tə zi.ɛn m di fabriək
9. kumi:r ki.ɪntʃə kum
10. bɔ.s tap nɔʁ fi:r pintn bi:r vɔr ys | pintʃis |
11. briŋd əkɛ nɔʁ twe kilɔ.ŋ kri.ɛkɪ | kri:kʃis |
12. zæ mædɔn vyvn dri li-tɛrɔz win ytʁɛzɔ.pm
13. ɪ vɛdrɪ.ɛgdə mæ mæd ə(ŋ) knɛpəl
14. kɛ zɛŋ knɪ.ɛ gɛzi.ɛn
15. ɣastnɔ.vnt uɔr ni fe.l nɛmɛ g.ɔvi:rɪt
16. ksɪm blɪdɛ dak ni me.g.ɛgɔ.n ə bæn - mæd ʌldɛr
17. kæt ɪk ni gɛdɔ.ɛ wɛ:ɟ mɔ.ɛt
18. wi.ɛn ætuŋ gɛwɛst - dn - of : də de.n. di dɔ kumt
19. kubɛ - kubɛnɛtn - kɔpɛr
20. ə matʃə = ə klu.kə (klak) - ɛn alpɪ.ɪntʃə -
bɛnu.wt - of : vɔrsʁrikt - of : gɛpɪnt - ə wɛ: - də
lɛ.g.ɛ pu.ɪdɛrɔs (kɔmɛn ɔndɛr wɛtɛr) - padɛbro.t
- ɛn ɔ.r.g.ɛ - ə pyt - mv. : pydn - ə'batɛrsʁytə -
of : papɪjɔtə (kɔmt ɔp bi:ɟ dɛ kindɛrɛn)
21. di kɛ.ɪrl dɛ. g.ɪl də wɛ:ɪrɛlt fɛʁtn
22. kʁɔ jun də pɛ:ɪrɛltʃɛs ʁɛ.vn
23. ɪjɛlant - du fe.l udə ʃʁɛ.pn ufbrɛ.kn - of :
vɛrdɛmɛ'li:rn
24. ɛnɛ fa zə le.vn ɛkɛr ə be.tə g.ɛt
25. gɛʃ mɛkɛ twe brɛ. stɛ.ŋ: - brɛdɛrə - də brɛtstɛ
26. da stambɛ.lt stɔtɔ nɪmɛr
27. di vɛnd ædɛ le.vɛ lɛk ə gro.tn - of : ɛɔdn ɛ:ɪrɛ.vn
28. lysɪfɛ:r ɪz m dne.mɛl ni ʁɛble.vn
29. dʒuŋɛʃ fan tʃʁɔ.l ə mɛtə mɛ:stɛr nu də zɛ:r:
g.ɛwɛst
30. kɔ.ŋ: ɪk tɔʁ ni kumɛ vu.danʁ ʁɛrɛ.t sɪ
31. də bɛ.stn driŋkɪ g.ɛ:rn li.zɔ.tɛmɛ.l
32. nɛ kani ʁɔ wɛrknɛ sɪ.ɛr ɪ. zə ke.lə
33. du-d ɛkɛr ə stɛ:rd an di be.zɛm | də be.zɛmstɛ:rɪt
| ɛ lɛ.wɔ.r.gɛn (= schuurborstel) |
34. zə spɛ.lɪnɛmɛ mɛ:tə ke.g.ɪs
35. hɛ.ɪ - of : ɛ:ɪlɔ - kɛn ɔ.l twɛkɛrɔ ʁɛrɔ.pn
ɔʁtɛrjɛ
36. di pɛ:r ɪz nɔg ni rɪpɛ - tsɪt nɔg ɛ wɪt nɔtʃm
37. zə zɪ wɛg nɔ tɪ.ɪnt
38. zæd ɛm ɪst u.l zə gɛ:ɪld ɛ.lpɛ vɛrtɛ:rn
39. ə gɔt nɔ.ɪt fɛ:rɛ brɪj:
40. zɪz dnɛ.lft fan ɔ.r mɛ.lkwɪt
41. di vɛnd mu.r sɛ wyʃ bɛʃʁɛrɪ:
42. tɪs ʁɛvɔ.rɪk fa tɛ zwɛ.mn m də ʃʁɛ.lde
43. ɛn ɪs prɔ.z datn kluk ɪs
44. wɪdɛr mutn dnɛ:ŋ: ɛ.lɪd ɛn ɛŋ gɪdɛr dnɔ.ndɛrn
45. ɛpt əkɛ da bɛd ʌpɛfn
46. yzɛ mɛ:tɛsɛr ɪsɔ dɪkɛ datn kwakt
47. zə sprɪŋ ɪntɛrvɛrst fu:r ɛ wɛdɪŋɛ
48. də bo.mkwɛ.kɛr g.ɔ.tɛ bo.r.m grɛfjɛn
49. dud ɛ.st əkɛ də vɪ.stɛr tu.
50. ʃbɛgɛntɛ lydn vɔ dɛ.stɛ mɛsɛ - du.r.gmɛsɛ -
tɪɔf - də wɛspɛrɛ
51. ə sprɛ.ɛ - pydɛrɛk - ə stytə brɛm - vɛt
ɔ.pnstri.ɛvɛln (= ɔpensprɛɪdɛn)
52. da frɔmɛ.ɪnz æd ɔ.r ɔ.r lɔ.tn ufsni.jɛn
53. nɛ mɔ.g.ɛn zæz ʁɔ.r laŋ nɔ tʃʁɔ.lɛ gu.n van
zə vu.dɛr
54. kɛntɛn ufʁɛru.n va zə lu.tɛ lastwu.tɛr tɛ gu.n
55. blɛ.kɛ vɛ:zn ə zi.jɔli:r ni fe.lɛ
56. ɛ:rdn pɔtn zɪni fe.lɛ wɛ:ɪt
57. də pu.lɛ stɔd m dnɛ:ɪt
58. tɪʃ nɔʁ tɛ kud um tɛ kɔtsn ɪmu.rtɛ | bɪ.ɪnstɛrn
= bal dɔɛn ɔp ɛn nɛɛr sprɪŋŋɛn |
59. tɪz ə klɔ.rɛ kɛ:ɛ.
60. ɛ trɔk an tɛrɛ:ɪtɛ stɛ:ɪt
61. vrugɛr kwamɛ gɪdɛr ulɛ ʁɔ:rnɔ: də kɛrɛmɛsɛ
62. də pu:tɛr zɛ.ɪ dad ũ.znɛ.rɛ vɔlɔ.ɔkt ɪs
63. jɛ mɛ wɛ g.ɛzɪ. mɔ jɛ zɛ.ɪ nɪ.ɛtn
64. də zwu.lmtʃɛs ʁɔn ɔ.lɪʁt - gɔ wɛ:r.rɛkɛ:rn
65. g.ɔjɛ vandɔ.r.g.ɛ ni ʁuŋ kɔ:ɛrtn
66. ɛ.tn zɔ.ɔk ʁɛ:rn kɔ:s
67. zə mɔtɛ:r ɪs kaput - ɪlɛʁ stɪ:lɛ - m ɪs fɛrstɛ.ɪld
m tsɪk (bv. ɛɛn wɛgɛn)
68. tɛd nɛ.tn dɔʁwɛst - ɛn tɪz ɛ ʃʁɔ.ŋ: ɔ.r.vnt
69. da fɛntʃɛ lɔpt up sɛ blɔ.tɛ pɔ.r.tn - of : pɛkɛls
70. tɪz ə bust - of : ə ʃʁɔ:ɪr m di kanɛ
71. ksu wɛln datɛ faktɛ:r (jɔngɛrɛn) - of :
brɪ.fdrɔ.r.gɛr ə brɪ.f bruʁt
72. kɛ zɛ:r ɔ.mɛn ɛrtɛ
73. kɔ. mɛ ʁm dwɛ.zdrɪvɛrɔz umɛgũ.n
74. umɛ.tn ɛn gumɛ tɛrɛ:rd m dni.wɛ k.ɛrɛ stɛ.kɪ
75. kɛ. van tɪnɔʁtnd ul ɛbɛtʃɛ kɔ.rsn
76. də zɔ.r.nɛ van də kɔ.nɪnk æd ɔ.ɔk sɔldɔ.r.t ʁɛwɛst
77. wɛtʃɪ:r nɪ.manti bo.g.ɛ mɔkt
78. di rɔ:zn ɛn laŋɛ stɛkɛrɔ
79. kʁɔ.vn dɛr nɪ.ɛtn vɔ
80. tkɪntʃɛ waz ɔ.l dɔ.t fu.r dasɛt kɔstn dɔ.pm
81. zn ɔ.rn ɛn zn ɔ.gn lɔ.pm - ɛn ɛ 'slɪmɔ.gɔ̃
(= slɪjmoogɛn)
82. ɔr dɔʁtɛrtʃ ɛʃ mɛ. ɛ mandɛtʃɛ nɔ ʃbas - zɪs ʁɔm
bɛ.ɪjɛrɔ trɛkɪ
83. tɪz ə spɔrtɛ van di lɛ:rɛ
84. ə zɛtɛ zə ke.l ɔ.pm
85. də mɛ.ʃn - of : mɛ.sʁɛn ə zɔʁtnɪjā.ndɛrɔz uf
ʁɛ:r.ɪd ɛ fɔr'tynɛ
86. ɔndɛrɛ munt plakt fan dn dast
87. di rut ɪ:s krɔm - tɪz ə g.ɛ.l ɛnd umɛ laŋstɪ.
88. kɛn ə trɔmɛltʃɛ gɛkuʁ fu.r dɛ(ŋ) klɛ.ŋ:
89. dn bak ɪs ʁɛkrɛvɛ.rɪt fan ə kast m tɛ slukɪ
90. zə lɪtʃɛ was kɔrt ɛŋ gũ.t
91. tɛ - of : tɪz bɛst fan ɔ.l m də ʃʁɔ.wtɛ
92. ə ʃʁɔtɛr mɔ. ʁũ.t kan: mɪkɪ
93. zukt ɛkɛr ɔʁtɛr mɛn ũ:t
94. kwe.tni wɔ.dak ɛmutn gɔn zukɪ
95. ə kũ.lɛ kɛ:ɪdɛr ɪs ʁũ.t fu.r ʃbi:r
96. kmɔstn ɔsɛblũ.trɪŋkɪ vu.r tɛ vɛrkɪukɪ
97. kmun - of : kmu.n ɛ.stɛ.tn m tɛstɛl gɔ vu:rn
98. mɛ brũ.rɛ wɔ.z - of : wuz mũ.ɛ
99. də mɛ.lkbu:r dud ɛ grɪ.lɛ tur'ne. - of : grɪ.ln tu:r -
of : ɛd ɛŋ gru.stɛ rundɛ
100. də kɛrɛmɛ.rɪk ɪ-z dn ɛ zɔ:r - zɛ.ndɛm
wɛ.rɛ dɛr mɛ.

101. mē zu-n di-m pī-t kō-n valn m:ō:rē
 102. en iz nōg-al sēkō:r : 1. v. personen - 2. ē zmdlek wærk
 103. nē kum nō-rt Ximānytē tlo.ētē
 104. m itu.ljē zinder bē-rēg-ēn di vir spyg-ēn
 105. darēfjē g-i dō:r ap dy.wēn
 106. m bo-m ēnz ē stik fan dē brag ofXēvō:ērn
 107. jē mud ēkē kum: - jē gēdaxt sēg-ē van yzē kaXəl | kō:rn |
 108. ijes wē.rēgēkē-rt fan lō.ṽ. mēd ē g-ē.lē bō-r-zē g-ē.lt
 109. di dō:r is fam buknt
 110. ē gētrō.wd wyf mu kan:u.jin
 111. kēn i:r g-as Xēzō.jī - mōr tsō.d ēn dōXtē ni
 112. dē bruwēr zēXt - dat nōX tē dir is fu- tē bō.uṽ.
 113. bak-ŋ - iX bak-ŋ - gi ba-kt - i ba-kt - ba-ktni - widēr ba-k-ŋ - Xbaktn - gi baktē - i ba-ktē - widēr baktn - mē.ŋ g-ēbak-ŋ
 114. bi.jn - Xbi.jē - gi bi.t - of : gi bi.Xi - i bit - widēr bi.jē - bi.jē widēr - of : gumē bi.jē - Xbo.n - kē.ŋ g-ēbo.n - bo.nzidēr o-r.k - of : ē.n zidēr o-r.k Xēbo.n
 115. tiz ē klentfē mō tēz ē fin
 116. jē kan - of : kad i.r ē.i.jērs krign ap dē mart
 117. jē Xēzē.idatn 'ap mē g-ō pē.izn
 118. tme-r.sn zē.i datn g-ēlik a.dē
 119. twō:rn vyf prizn
 120. undēr din ē-r.kŋbo-m ligēn dēr vē.l ē.kēnatfēs
 121. twō.tēr g-ō Xurŋ kō.kŋ - tkōkt ul
 122. to.jiz nōXrū.nē - tiz nōg mō zystē g-ēm.u.it - of : zyst ofXēmujī
 123. majēnē.zē ma.knzē mē-tē dōrē vāp: ē.i
 124. da bōmtfē g-ō-tō mu.lēkan: gru.jī
 125. dē pastēr ē Xu win
 126. yz ud yz iz ufXēbrant
 127. dē mē.k spē:zd ytē kū.sn ē.lidēr
 128. dē kustēr lyt fu- dē kryspērsēsējē
 129. dē tra.m: van dē kortēwō-gn plu-jī van tXēwi-Xtē
 130. dē twē dytsXērs kwam. nō- bytn
 131. zēn ēm palpēr ēm blaw - of : blōw gēsle.gēn
 132. tiz mō flu.wē su.sē
 133. dē snē.w lēXtēkē
 134. tiz ēn ē.wē gēle.n danXju nōXēzi.n ēn
 135. ni.pu-ert kumd ē g-ē.lē nī. stat - of : g-ē.l nī.w stē-rtfē
 136. dū.ē - Xdūnt - gi du-dēt - i du-dēt - widēr dū.nt - gidēr dudēt - zidēr dū.nt - kdē.jnt i-r.k - jē dē.jēt Xi - ēn dē.ēnti - mē dē.ēnt widēr - gidēr dē.jēt - zidēr dē.int - dē.ŋkīkda-dē - dē.int i mō. - dā.ztsidēr mōr ē dē.jē
 137. dō-pm - ndōpklē-rt - dē dōpfūntē - dē sōldō:tn
 138. dāXŋēn - nē dāst - of : nē dēst - ndastē - nē XēdōXn
 139. biŋ: - Xbiŋ.(nēk) - gi bint - i bint - widēr biŋ: - gidēr biŋt - zidēr bi-ŋ: - bintni - ētni g-ēbundn - kēn ēk Xēbundn
 140. *Locale landmaten* : ē ru.wē = 14,59 m². - ē gēmēt = 300 r. - ē linē = 100 r.
 141. *Waternamen* : dnizēr - dnī.ēpērdē.lēf - dē vō:rnamba-Xt (*waterlossing*) - dē 'vō:rnvō-rt - dē kre.kē vā'ni.wēndamē - dē brāXŋē vō:ert - tni.ēwbēdēlēft (*vroegeer* : vlazlu-ē 'ambaXt) (*waterlossing*) - dēn udē vō:rnvō:rt - 'tlāŋēlis (*off. Lang geleed*) - dē sifōŋs

De naam van deze stad in haar eigen dialect is nī.wpo.rt

De inwoners heeten nī.po.rtnō:rs

Hun bijnaam is nipo-rsXē bats (bat = bot, vischsoort); zij zeggen voor Veurne : vō:rnŋXē slō-r.pērs, vroegeer : wē.kē pētāt - of : wē.ksakŋ; voor Diksmuide : dr-ksmytsXē 'brywētērs (brij-eters); voor Ieper : ipērsXē kmdērs; voor Oostende : ōstē.ntsXē plō.ētn; voor Blankenberge : blanXnbērXŋXē masŋs; voor Poperinge : pō.pērnŋŋXē kē.ikōpm; voor De Panne : pāzēsXitērs (pāzēn = houten sloopsemmertjes); voor Lombardsijde : kō.nēstrōpērs

Aantal inwoners op 31-12-34 : 5.116.

Taaltoestand. De voornaamste wijken zijn : dē mart - tkōpēgōrzjē (Coupe-gorge) - dē sasn - dē ku.jē - an dndyvētōrē - tkursēplēŋ (off. : De Barakken) - dē munēbluk (100 nieuwe arbeiderswoningen; off. : Theo Goethuyswijk) - dē zwinēmart; er zijn geen locale verschillen. Enkele burgersfamilies spreken Fransch, maar het het volk plat Nieuwpoortsch. Onder de jongeren beginnen enkele intellectueelen beschaafd te spreken, o. m. ook op studentenvergaderingen.

De bevolking bestaat voor het grootste deel uit arbeiders en visschers; de arbeiders werken meestal ter plaatse in de steenbakkerijen, een verffabriek, een slotenfabriek, e. a.

Vele Nieuwpoortenaren zijn na den oorlog van 1914-1918 niet meer weergekeerd; daarentegen zijn zich een groot aantal inwijkelingen hier komen vestigen.

Zegslieden. 1. Pecceu, Karel; 24 j.; hier geb.; bediende; heeft, behalve gedurende zijn studiejaren, steeds hier verbleven; V. van Staden, M. van hier; spreekt gewoonlijk Nieuwpoortsch.

2. Vinck, August; 22 j.; hier geb. en hier onderwijzer; heeft, behalve 5 j. verblijf te Antwerpen, steeds hier verbleven; V. van hier, M. geb. te Duinkerke, maar van Nieuwpoortsche Ouders; spreekt buiten de klas gewoonlijk Nieuwpoortsch.

3. Lauwēreins, August; 50 j.; hier geb.; inspecteur bij Bruggen en Wegen; heeft, behalve in '14-'18, steeds hier verbleven. V. en M. beiden van hier; spreekt steeds Nieuwpoortsch.